

KRISLAI

Dievas ir Galvijai,
Ar Jis Yra Pekloj?
Ketukampis Gražtas.
Pataitė—Patinas.
Kandys.

Rašo J. S.

Anglijos laikraštij "Nottingham Guardian" (vasario 15 d.) tulas J. Barrat rašo: "Tamsta pavelsi man partai, kad nedėliomis visose maldvietėse būtų kalbami poterai visagaliui dievui, idant jis sustabdytų kojų ir gerklės ligas tarp galvijų. Aš tikiu, kad tai yra vienintelis vaistas."

Bet jįsai ta "vienintelį vaistą" taiko tik galvijams. Juk reikty neužmiršt ir žmonių kurie serga įvairiomis ligomis. Tur būt, iš galvijų jis daro biznį, kad tik jų ligomis rūpinasi.

Kaip ten nebūtų, bet pasirodo, kad ir tokioj civilizuotoj Anglijoj netrūksta kvailių fanatikų.

Kunigai sako, kad dievas esąs visur, kiekvienoj vietoj, kiekvienam kampelyj. Ar ir pekloj jis yra? Jei jo ten nėra, tai kunigai meluoja, kad jis visur esantis.

C. H. Schmidgall (Peoria, Ill) išrado įtaisą, kuriuo galima gręžti keturkampes skylės medj ar geležj.

Pirmiaus mechanikai sąkydavo, kad nieku būdu esą negalima grąžtu išgręžti tokios skylės.

Vokietijoj išrasta naujas kandim vaistas "Eulan F." Aplaisčius juo drabužius, kandys jų nebedė. Vaistas nekenkia drabužiams nei žmogui, bet kandis išnaikina.

Per suvirš 40 metų Vokietijoj daryta bandymai, kad suradus tokią priemonę nuo kandžių. Pagalios, ir pavyko surasti.

Pereitais metais Anglijoj dr. A. E. Crew pastebėjo, kad višta, dėjus kiaušinius ir perėjus viščiukus, paskui įgijo patinėlio ypatybes ir pagalios tapo gaidžiu, tėvu vištukų.

Amerikoj dr. Oscar Biddle tyrinėjo vieną laukinių balandžių veislės pataitę. Ji, kaip ir kitos pataitės, buvo normalė, dėjo kiaušinius. Už kelių mėnesių paskui virto patinėliu.

Papjovus minėtą vištą-gaidį ir balandį, surasta, kad jų viduriniai organai buvo užsikrėtę džiūvos liga, kuri, matomai, sunaikino patėlio organus ir suteikė progą išaugti patinėlio organams. Tai tokiu stebėklų padaro gamta be dievo pagalbos.

Persija pasirašė prekybos sutartį su Sovietinių Respublikų Sąjunga.

PRUSEIKOS PRAKALBOS

Ši nedėlieni, 23 kovo, Amsterdam, N. Y., Red Men's Hall, 31 East Main St. Pradžia 2 v. po pietų.

Vakare tą pačią dieną kalbės Schenectady, Lietuvių Klubo svečiai.

Panedėj kalbės Rochester, N. Y., Gedemino svetainės. Bus visų prievie prakalbos prieš varžymą aleivystę.

Utminkite kalbės Utica, N. Y. Svetainės adresą sužinosite ant vietos.

Serėdij, 26 kovo, bus prakalbos Hudson, N. Y.

Kovverge įvyks prakalbos ar susirinkimas Poughkeepsie, N. Y., No. 1 High St.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išaina Kasdien Apart Nedėldienų.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 70

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Subata, 22 d. Kovo (March), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

Lenkų Seimas Smerkia Tautų Lygos Nuosprendį apie Klaipėdą

Varšuva. — Pranešama, būk "visos" partijos Lenkų seime sutartinai priėmusios rezoliucija, kurioj protestuoją prieš Tautų Lygos Tarybos paskutinį nuosprendį apie Klaipėdą. Sako, kad Lyga neatšizvelgusi į Lenkijos reikalus Klaipėdos uoste. Tame Lygos dokumente apie Klaipėdą, girdi,

visai nesą paminėta net Lenkijos ar lenkų vardo. Paskutiniu savo tarimu Tautų Lygos Taryba atmetusi visas Lenkų teises Klaipėdoj, kurias pirmiau pripažino Ambasadorių Taryba. Dabar Lenkijos teisės Klaipėdoj taip, esą, suvaržytos, kad jie nelabai gali ir patį Nemuną išnaudoti savo laivams.

N. Y. Ex-kareiviai Gaus Bonų nuo Geg. 1 d.

New Yorko valstijos ex-kareiviai ir ex-jūrininkai pradės gauti bonus iš valstijos izdo nuo šių metų gegužės 1 d. Amerikos armijoj ir laivyne buvo 400,000 kareivių bei jūrininkų iš šios valstijos laike paskutinio karo.

Kiek kuris gaus bonų, tai priklausys nuo ištarnauto laiko. Bet daugiau nieks negaus, kaip \$250.

"Auksio Kasyklos" Yonkerse, N. Y.

New York. — Teisėjas Rosalsky nagrinėja bylą keturių rusų-prigavikų. Jie sugalvojo "auksio kasyklas" ties Yonkers, N. Y., miesteliu. Prisipažindino savo kompanijos šėry ir išpardavė jų lengvatikiams už \$135,000.

Prigavikų vardai: Cerniakas, Sevčenko, Sidorkinas ir dr. Konoras. Visi jie atžagareiviai caristai.

Tarp prigautųjų yra ir vienas baptistų kunigas Motinas.

"Munšainierių" Laivukai Knibždėte Knibžda Jurose

Stato į Pavojų Pasazyrinius Laivus.

New York. — Kapitonas A. J. Schmidt Skandinavų Amerikos Laivų Linijos sako, kad degtinės šmugelinkų laivukų jūrose tiek daug, jog jie užkertą dažnai keliją pasazyriniams ir tavoriniams laivams. Girdi, "munšainierių" laiveliai kaip šaranciai apspitę jūras netoli Amerikos pakraščių.

To paties kapitono laivas naktį vos neužvažiavo ant dviejų stambių "munšainiškių" laivukų, kurie pasitaikė ant paprasto jūrinio laivukelio.

Jieško Perskyrų nuo Vyro už Pigius Teatrus

New York. — Elzė Frabbitsienė kreipėsi į teismą, reikalaujama perskyrų (divorso) nuo savo vyro "už žiaurumą". Jinai padavė du didžiausius jo "žiaurumo" pavyzdžius: Kada jis vesdavosi ją į teatrą, tai pirkdavosi pigius tikiatus, po 55 cen-

Pirmenybė Ateivių Šeimynom

Washingtonas. — Senatinė ateivių komisija su senatorium Reedu priešakyj pataria kongresui, kad lengviau būtų įsileidžiama Amerikon šeimynos bei giminės pirmesnių ateivių, jau gyvenančių šioj šalyj.

Komisija didele balsų didžiuma atmetė sumanytą kongresmano Johnsono, reikalaujantį dar labiau, negu dabar, suvaržyti ateivių iš kitų šalių į Jungtines Valstijas.

Dar Du Vyskupai Pasodinti į Sovietų Kalėjimą

Maska. — Sovietų teismas pasiuntė 7 metams į kalėjimą Gruzijos bažnyčios patriarechą (vyriausią jos galvą) Ambrosiną. Jis, mat, savo laikui kreipėsi į talkininkų konferenciją Genuoj, kad paliuosutų Gruziją nuo Sovietų valdžios. Buvo patriarchui reikalaujama mirties bausmės už ta prasakalimą. Ir tik aėiu jo senatvei mirties bausmė pakeista kalėjimu.

Augstasis gruzinų vyskupas (metropolitas) Nazarei ir vyresnysis kunigas Dzaparidze gavo po 5 metų kalėjimo už agitaciją prieš Sovietų valdžią.

130 Ubagų Aplanė 80 Metų Jaunikj

Šaukėsi, Nabagas, Policijos, Kad Apgintų nuo Elgetų. Irvington, N. J. — Pas C. F. Millerį per dieną atsilankė 130 ubagų, prašydami almužnos. Milleris yra 80 metų amžiaus, turtingas makaronų fabrikantas. Siomis dienomis jis vedė ketvirtą pačią. Ubagai gal pamanė, kad todėl jis bus gerame ūpe ir duos jiems gausenių almužnų. Bet senis, davęs keliem po centą, paskui pasišaukė policiją, kad apgintų nuo elgetų. Trys paskutiniai ubagai liko areštuoti.

Mobilizuoja Francuzų Senius ir Moteris prieš Sukilimą

Paryžius. — Francuzijos seimo atstovų rūmas priėmė ministerijos sumanytą mobilizuoti vyrus, jau perėjusius paskirtą karinį amžių. Vienas sumanyto punktas kalbė ir apie mobilizavimą moterų delei karinės tarnybos.

Komunistai ir socialistai stojo prieš tokią mobilizaciją. Socialistai reikalavo, kad, grėsiant kokiam numatomam karo pavojui, valdžia kreiptųsi į seimą ir tik su jo užgyrimu paskelbtų

mobilizaciją. Jiem buvo atsakyta, kad tuomet jau būtų pėrvėlu.

Į komunistų ir socialistų argumentus karo ministeris pareiškė: "Mes taip pat turime būti prisirengę prieš galimą naminį sukilimą." Jis, suprantama, turėjo omeny darbininkų sukilimą prieš kapitalistinę valstybę.

Pagal šį įstatymą, į mobilizacijos sąrašus įtraukti senyvi vyrai laiks nuo laiko bus šaukiami lavintis karo muštre.

Kun. Garmus Patraukė "Sandarą" į Teismą

Redaktorius Šlekys Paleistas po \$1,000 Kaucijos

Sorkininkas Adv. Bagočius Klionojasi prieš Garmų

So. Boston, Mass. — Municipal Court'e 18 d. kovo įvyko tyrinėjimas "Sandaros" redaktoriaus V. J. Šlekio, kurį kun. Garmus kaltina, būk anš jį apšmeižęs savo laikrašcio num. aštuntame, del jo prakalbos, pasakytos Cambridge, Mass. Kun. Garmui esą primetama tame laikrašcio numerioje, būk tas kunigas eikvojęs netikusiems tikslams aukas. Teisme, kuomet pasirodė Garmus, Bagočius, pargarsėjęs sorkininkas, nulenki galvą ir puolėsi pas policmanus prašyt, kad Garmui duotų sėdynę.

Specialis Koresp.

ANGLŲ DERYBOS SU RUSIJA

Londonas. — Balandžio viduryj prasidės Londone konferencija tarp Anglijos ir Sovietų Rusijos atstovų. Tai delei išdirbimo sutarties tarp tųdviejų šalių.

Derybos busiančios ilgas, nusitęsiančios iki vidurvasariui. Be kitko, konferencijoj bus perkračinėjama ir koks šimtas sutarčių, padarytų tarp Anglijos ir buvusios carinės Rusų valdžios. Klausimasi senųjų Rusijos skolų Anglijai irgi sudarys svarbų derybų punktą. Privatiniai Anglų kapitalistai irgi, kaip žinoma, buvo suskolinę dideles sumas pinigų įvairiom Rusijos pramonės ir prekybos kompanijom. Jie reikalauš, kad Sovietų valdžia atlygintų už savo turtą, paimtą į Rusų valstybės rankas.

Anglijos generolas Hamiltonas vadina karinius orlaivius "vanagais-draskūnais". Jeigu įvyktų kitas didelis karas Europoj, tai, girdi, orlaivinėmis bombomis būtų nušluoti, supleskinti ištisi miestai. Tai būtų nelaimė šimtą sykų didesnė ir baisesnė už Japonijos žemės drebėjimą, sako generolas.

TURKŲ SUSIKIRTIMAS SU FRANCUZAIS

Konstantinopolis. — Įvyko mušis tarp Francuzų ir Turkų kariuomenės ties Sirijos siena. Francuzai artilerijos ugnim sunaikino du Turkijos miestelius.

Chicagoj umai prisnigo iki 16 colių sniego.

Tepaskiria Amerika \$10,000,000 Badaujantiem Vokiečiam

2,500,000 Vaikų Miršta Badu Vokietijoj

2 Centai per Dieną Išgelbėtu Vieno Vaiko Gyvybę.

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų kongreso atstovas Hamilton Fish (iš New Yorko) patiekė kongresui pasiūlymą, kad paskirtų \$10,000,000 sušelpimui badaujančių Vokietijos žmonių, ypač kūdikių. Jis nurodė, kad pūstrecio milijono kūdikių palengva miršta badu arba yra edami džiūvos iš priežasties maisto stokos.

Hamiltonas sako: Amerikoj yra tiek maisto, kad jis nevertojamas sandėliuose sukrautas arba nuo laukų bei daržų nesuvalytas pūte pūva. Kodel gi valdžia ne-

galėtų to maisto nupirkti ir pasiūsti badaujantiem Vokietijos kūdikiam ir moterim? Mes, girdi, nekariavome su Vokiečių kūdikiais ir moterimis.

Ką Reikėtų 2 Centai per Dieną Badaujantiem Kūdikiu.

Hamiltonas apskaito, kad iki balandžio 1 d. š. m. beveik visas Vokiečių maistas išsisems. (Žinoma, jo netrūks turčiam.) Anot Hamiltono, jeigu amerikonas kasdien skirtų po 2 centu sušelpimui badaujančių Vokietijos kūdikių, tai tuom išgelbėtų nuo bado mirties vieną kūdikį.

Maištai prieš Persijos Karalių

Sovietai Jieško Persijoj Itakos.

Teheranas. — Visoj Persijos sostinėj Teherane vakar per dieną tęsėsi triukšmingos masinės demonstracijos. Šaukė: "Šalin karaliaus valdžią! Tegyvuoją respublika!"

Buvo susikirtimų su policija.

Demonstracijos buvo tokios grumojančios, kad iš palociaus pabėgo sosto ipėdinis ir palociaus ponitės.

Tuo tarpu Persijos karalius (šachas) užia sau Paryžiuje su mergomis.

Anglų politikai kaltina, kad persų sukilimus kurstą Pusijos bolševikai. Rusų Sovietai nori įvyti Persijoj vadovaujamos intakos. O tai pavojinga Anglijai, kurios kapitalistai turi žibalo šaltinių ir kitų biznio reikalų Persų žemėj. O dar be to, juk Persijos siena susiduria su Indijos siena. — Indija yra baisiai engiama Anglijos kolonija ir ten paskirta nuolatiniai maištai prieš Anglų viešpatavimą.

Orlaiviai—Oro Žvėrys

Anglijos generolas Hamiltonas vadina karinius orlaivius "vanagais-draskūnais".

Jeigu įvyktų kitas didelis karas Europoj, tai, girdi, orlaivinėmis bombomis būtų nušluoti, supleskinti ištisi miestai. Tai būtų nelaimė šimtą sykų didesnė ir baisesnė už Japonijos žemės drebėjimą, sako generolas.

Vokietija dar pirmą sykį po karo pradėjo dirbti sidabro pinigus.

KAJ TIK NEAPSIVĖDĖ DVYNUKAI

Boston, Mass. — Josephine Buckley'utė buvo susižiedavus ir galutinai sutarus apvesti su vietiniu ristikiu O' Brady'u. Viskas buvo priruosta vestuvių puotai, kaip štai pasirodo, kad vaikas ir mergina —

Unijistų Laikraštis New Yorkui

New Yorko Centralė Darbo Unijų Taryba nutarė išskirti savo savaitraštį, kurį laipsniškai ketina paversti dienraščiu. Tuo tikslu renka \$250,000 fondą. Bet laikraštis pradėsias eiti tik pradžioj kitų metų.

Unijistai, matomai, nepasitenkinę socialistiniu New Yorko "Leader'iu", kad kuria savo laikraštį.

Rusų Aristokratė Nuzudė Mergaitę

Leningradas. — Baronienė Kaulbars, buvusi caro palociaus augsta ponija, liko areštuota už nužudymą Aleksiejevos, 16 metų mergaitės. Aleksiejevos kūnas atrastas į kanjelius sukopotas ir sodne užkastas. Sakoma, kad ponija pavydėjo mergaitę kokio vaicino, kurį pati mylėjo.

Rusijos valdžia pakvietė (aktarę Alice Hamiltoniute, kad atvažiavus ištirtų ypatingas ligas darbininkų, dirbančių įvairiose pramonės srityse. Jinai, yra tu ligų žinovė.

Drangai New Jersey'eciai, Rengkitės į "Laisvės" Koncertą!

Darbininkai iš Newarko, Elizabetho, Harrisono, Kearney, Bloomfieldo, Orange'o, Lindeno, Jersey City, Perth Amboy, Patersono, Brooklyno ir New Yorko!

Išankste susitvarkykite taip, kad galėtumėte dalyvauti puikiam "Laisvės" koncerte, kuris bus kovo 22 d. ateinančią subatą, Newarko, N. J., Rivoli Ball Room svetainėj, 209 Perry St. Pradžias 8 val. vakare.

Kurie atsilankys į koncertą, gaus tokio puikaus paslinkaminimo, kad jis keleriopai nuvers tikieto kainą.

Kaip žinote, "Laisvės" koncertai visuomet būna pasekmingi ir skaitlingi. Paprastai pritrūksta tikietų bei vietų svetainėje. Todėl patartina nepavėluoti.

Elizabethiniai gali gauti tikietų pas d. V. Serelį, 553 Livingston St., Elizabeth, N. J., o Kearney'eciai pas d. M. Skučą, 109 Schuyler Ave., Kearney, N. J. Po koncertui bus šokiai iki 1 val. nakties. Įzanga 50c. ir 75c.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries - \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Laikraščio mėnesinis kaina: Lietuvoje ir Kanadoje - metams \$6.00; pusei metų \$3.00; užsienyje - metams \$8.00; pusei metų \$4.00; Brikselyje per pašta siunčiant metams \$8.00; pusei metų \$4.00.

DIENOS REIKALAI

Baltijos valstybių politika yra baimės politika. Iš vienos pusės jos mano apsaugot savo gyvybę žiauriausių persekiojimų komunistinio judėjimo, iš kitos pusės jos eina prie to, kad susirišus unijon, po vadovybe Lenkijos, Estonija ir Latvija senai padarė sutartį ir pagal tos sutarties diplomatinę ir kariuomenę veikia bendrai. Tuo būdu to, Varšavoj įvyko konferencija, kurioje dalyvavo visos Baltijos valstybės, išėmus Lietuvai. Be abejonės, tų valstybių delegatai kalbėjosi ir apie santykius su Rusija, gamindamiems sau naujų planų. Ir Latvijoje ir Estonijoje daug kas nepasiganėdina pasidavimu Lenkijos vadovybei. Dalinai dėl tos priežasties Latvijoje suklypo Mejerovičiaus ministerija. Sakoma, kad Mejerovičius ir bizniškai buvo susirišęs su Lenkų anglies trustu. Bet naujoji buržuazinė valdžia eis senąja vėga. Estonijos buržuazija baimė raudonojo pavojaus jau senai privedė prie isterijos. Ji ne tik su Lenkija, bet ir su vėlinio močiute susijungtų, kad tik užtikrintus sau ramybę.

Latvijos liaudininkų organas "Latvijas Sargs" nori artimesnio kontakto su Lietuva, negu su Lenkija. Bet Lietuva, jeigu ne formaliai, tai faktinai jau priguli prie tos unijos, kuriai vadovauja Lenkija. Internacionalizacija Nemuno, tai yra jo sulenkimas, uždeda kepurę tai unijai.

Pasikalbėjime su klerikalų "Ryto" korespondentu Galvanauškas nemato jokių kliūčių pilnai sutarčiai su Latvija ir Estonija. Gerai, bet jeigu tos trilypės sąjungos du nariai atvirai stoja už uniją su Lenkija, tai Varšavos laimėta. Ji turi Vilnių, ji turi Nemuną, o Klaipejoj ji bus "star-borderiu".

Indijoje patraukta teisman visa eilė veikėjų už tai, kad jie nori sudaryti nepriklausomą Indiją, vadinasi, atskirt ją nuo Anglijos. Išrodo, kad tie veikėjai yra komunistai.

Londono "Daily Herald" rašo, kad Indijoje vis smarkiau kyla banga revoliucinio judėjimo. Kariuomenė vėl šaudo į žmones. Indusės, sesers mielaširdystės, nebuvo prileidžiamos prie sužeistųjų. Ir jas areštavo.

Pamlsykite, visa tai daroma prie Darbo Partijos valdžios Anglijoje! Pasirodo, kad su kolonijų gyventojais Macdonaldo valdžia elgiasi, kaip su vergais. Nėra jokio skirtumo tarpe imperialistinės valdžios ir Macdonaldo valdžios.

Menševistinė politika diskredituoja Darbo valdžią Anglijoje. Ir savieji ir kolonijų darbininkai pradės žiūrėti į ją su neapykanta.

O Hughes vis toliau tebetęsia savo antirusišką politiką. Jo agentai, sykiu su Japonijos ir Francijos agentais, sulaukė Chiniją nuo diplomatinio susitarimo su Sov. Rusija. Ką jį pelnys iš to? Kokių naujų liaurų aliejuotai valdžiai jį tikisi laimėti? Be to, jį daro bendrą frontą su Japonija. Net geltonasis pavojus išnyksta jo akyse, kuomet norima užkenkt revoliucinei Rusijai.

Chinija yra diplomatinis intrygu centras. Amerikos kapitalistai vis labiau ir labiau kiša savo snapą į Chinijos reikalus. Sov. Rusijai nerūpi apliešt Chiniją. Rusai yra vieninteliai Chinijos draugai. Juo labiau amerikoniškai japoniškai diplomatai Chinijoje intryguos prieš Sov. Rusiją, tuo greičiau Chinijos liaudis supras, kas yra jos tikras draugas.

Gera progą. Amerikos Darbininkų Partijos dienraštis "Daily Worker" pradėjo vaju del naujų skaitytojų. Visi lietuviai darbininkai, nors kiek suskaičydami angliškai, turėtų paremt komunistų anglišką dienraštį, jį užsiprenumeruodami. Vietoj mokėt savo centus už buržuazinę anglišką laikraštį, tai argi ne šimtą kartų vertiau nusipirkt darbininkišką?

O prenumerata "Daily Workerio" labai prieinama: tikrai \$6 metams, ir \$3 pusei metų. Be to, per šį vaju galima užsiprenumeruoti "D. W." dviem mėnesiam už dolerį. Tai išbandymo prenumerata. Nepatiks, neat-sinaujinsi.

Viskas gali būti, tik negali būti ravo be kranto. Italy patarlė. Japonų patarlė. Lojantis šuva retai tekan-da. Angly patarlė. Melas neturi kojų, bet turi skandaliskus sparnus. Japonų patarlė. Kalba ryžiu neišvirsi. Chinų patarlė.

APŽVALGA

SPAUDOS BRANGUMAS.

Munsey, savininkas kokio desėtko laikraščių, pardavė savo "Herald'ą" savininkui N. Y. "Tribune". Tuo būdu, pabaigė savo gyvenimą laikraštis, kuris ėjo nuo 1835 metų. Pirmo to, tasai pats Munsey buvo nupirkęs N. Y. "Globe", kuris buvo patsai seniausias New Yorko dienraštis. "Globe" išturpo "Sun'e".

Nežinūnt to, kad "Herald'as" turėjo apie 160,000 skaitytojų, nežinūnt gausybės skelbimų, Munsey tvirtinimu, tasai dienraštis neapsimokėjo. Jisai prie "Herald'o" visuomet dadėdavo.

Idejiniai atžvilgiu publikai jokios skriaudos nėra, kadangi "Herald'as", ultra atžagareiviškas republikonų laikraštis, pasiskandino tos pačios pakraipos "Tribune". Visi rytiniai N. Y. laikraščiai yra atžagareiviški, jeigu nerokuot tankiai savo plauką mainanti "American'ą" ir neva liberališką "World'ą". Vakarinis "Post", kuris seniau buvo kiek žmoniškėsnis, dabar pateko į rankas kraštutinių atžagareivių.

Jeigu jau kapitalistai skundžiasi brangumu, tai ką kalbėt apie darbininkų spaudą. Kapitalistams popiera daug pigesnė, nes jie turi savo dirbtuves. Be to, jie suima milžiniškas pinigų sumas už skelbimus. Darbas jų spaustuvėse yra "teilorizuotas", tai yra, suteikia maksimumą našumo.

Darbininkų spaudai visai kitokios gyvenimo sąlygos. Jai visais tais atvejais yra hepalyginamai sunkiau. Ir jeigu darbininkų spauda dar šiaip taip laikosi, tai tik ačiū paramai ir duosnumui jos rėmėjui.

JIE IR MES.

Atsimenate, kokio džiaugsmu tautininkai sutiko žinia, kad Petkus skundžia "Laisvę". "Vienybė" parodė ne tik savo aiškiausio pritarimo Petkui, bet įprastu jai būdu pradėjo insinuacijas. Ji begėdiškiausiu būdu darė tą išvadą, kad tai ne kun. Petkus esąs kaltas, bet "Laisvė" juo kaltesnė, kad ji iš tos bylos nori pasidaryt sau pinigų. Tik pamlsykite: laikraštį skundžia už tai, kad jisai aprašė parapijonų susirinkimus, ir tasai skundžiamas laikraštis perstatomas, kaip išnaudotojas!

Bet kaip pakitėjo tautininkų taktika, kuomet jiem patiem, Garmaus byloje prieš "Sandarą", prisieina paragauti savo locnos medicinos. Dabar tautininkai stoja piestu. Dabar "Vienybė" jau stoja už plačią bylą, kurioj ji ir jos bičiuliai tikisi iškelti aikštėn darbus visų tų ubagų, kurie dabar atvyksta iš Lietuvos. "Sandara" baisiai piktnašai, kad Garmus "priverčia lietuvius ginties nuo jo užpuolimų ir taipgi bereikalingai ištraukia jiems pinigų".

Matote, kokia negarbinga permaina fronto, palyginus su jų atsinešimu į mūsų bylą su Petkum. Tautininkam, pasirodo, ir aukas valia rinkti. (Jie jau įsteigė tam tikslui komitetą.) Daleiskim, kad "Sandara"

yra užpulta, bet tuomet "Laisvė" yra dešimts kartų bjauriau užpulta. Išrodo, kad mes turim reikalą ne tik su Petkum, bet ir su "Vienybė", kuri jau parodė savo neapykantą prieš mus. Ar tik ji nemaną Petkaus savo neapykantą prieš mus. Mes puikiai atsimenam, kaip daug laukė "Vienybė", "Keleivis" ir

Amerikos Darbininkų Partija LIETUVIŲ SEKCIJA.

IŠ PARTIJOS PASTOGĖS.

Nei vienos partijos žmonės tiek daug jėgų nepadėjo vienybės tarpe darbininkų ir fermerių įsteigimui politiniame lauke, kai darbiečiai. Ir tos pastangos veltui neis. Kaip matosi iš visko, birželio 17 d. St. Paul mieste įvyks visos Amerikos išnaudojamųjų fermerių ir darbininkų konvencija, kurioje bus įkurta didžiulė Farmerių-Darbo Partija. Iki šiol buvo skelbta, kad ta konvencija imis laiką 30 d. gegužės, bet tam tikru aplinkybių dėlei jina tapo nukelta puse mėnesio vėliau.

Konvencijos šaukima užgyrė daugybė valstijinių fermerių-darbo partijų, unijų lokalių ir Amerikos Darbininkų Partija. Dabar liekasi tik gerai prisiruosti prie jos.

Chicagoje verda didelė kova tarpe streikuojančių moterų drabužių siuvėjų su kapitalistinės valstybės mašina. Kovoje labai svarbią rolę vaidina darbiečiai, kuriuos taip aršiai persekiodavo unijos viršininkai (reakcininkai) dėl jų pažvalgu. Šis karžygiškas darbas kairiųjų unijistų įrodys darbininkams, kas ištikrųjų labiau rūpinasi jų gerove, reaktininkai, ar kairieji.

Gegužės 30 ir 31 dd. Chicagoje įvyks Jaunųjų Darbininkų Lygos suvažiavimas. Didelio progreso padarė ši organizacija komunistinėje darbuotoje jaunųjų tarpe. Toje pačioje Chicagoje kiekvienam masiniame mitinge, kožnam svarbesniame įvykyje, jaunieji komunistai parduoda nepaprasto veiklumo ir sumahumo. Nariais ši organizacija pastaruoju laiku paaugo labai žymiai.

Detroito finai darbiečiai išstatė \$150,000 Labor Temple, namą, kuriame įtaisyta naujausias mados gimnastikai vieta, 1,000 asmenų talpinančią auditoriją su modernišku šteičium, ir nuomai kambaryj nemažai dar turima. Finų federacija yra viena iš turtingiausiųjų Darbininkų Partijoj. Kiekvienam didesniame mieste rasi jų svetaines, valgyklas, kooperacijų krautuves ir tt. Ir vis darbiečių rankose; jų kontrolėje.

Aišku, užsimti vien tik bizniškų darbų, o pamiršti dalyvavimą klasių kovoje tai ne revoliucinių darbinin-

"Naujienos" iš Pilėno bylos prieš "Laisvę". Jeigu "Sandara" turi bylą tik su Garmum, tai mes turim bylą ne tik su Petkum, bet faktinai su visu suvienytu vienybinių frontu.

Ergo—"Laisvė" turi šimtą kartų daugiau šaukties pagalbos į savo draugus, šerinkus, skaitytojus ir draugijas. Per "Laisvės" lavoną, ponai vienybiečiai, jūs tikitės prieiti prie dienraščio. Lietuviai darbininkai, aktyviškiausiai paremdami "Laisvę", parodys jums, kad jūsų planai yra vėju paremti.

Amerikos Darbininkų Partija LIETUVIŲ SEKCIJA.

Kad Daily Workerio pradėjimas eiti padarė didelį įspūdį į pasaulio darbininkus, galima matyti iš rusų darbininkų, kurie surdėjo \$61.00 aukų ir prisuntė jas mūsų dienraščiu. Kiekvienas darbietis ar ne darbietis, prisidėjęs prie Daily Workerio leidimo, tik didžiutis

Kad Daily Workerio pradėjimas eiti padarė didelį įspūdį į pasaulio darbininkus, galima matyti iš rusų darbininkų, kurie surdėjo \$61.00 aukų ir prisuntė jas mūsų dienraščiu. Kiekvienas darbietis ar ne darbietis, prisidėjęs prie Daily Workerio leidimo, tik didžiutis

Pasekmės Žemės Drebėjimo Japonijoj

Japonijos spauda, matyt, mėgina paslėpti tikrasias pasekmes neseniai įvykusio žemės drebėjimo. Ji tvirtina, kad finansinė ir ekonominė šalies padėtis nesanti taip jau bloga. Vienok, kuomet anglų leidžiamas nepriklausomas "Japan Chronicle" prasitarė apie tragingą Japonijos kanų padėtį, laikraštis tuojaus buvo konfiskuotas. Maskvos "Pravda" įrodo, kad tikrenybė Japonijos dalykai stovi daug blogiau, negu jos spauda paduoda.

Dar prieš žemės drebėjimą sakė "Pravda", ekonominė ir finansinė Japonijos padėtis krypo prie pavojingos krizio. Pragyvenimo brangumas nesvietiškai kilo; iš tos priežasties po visą šalį prasidėjo streikai. Eksportas ėjo mažyn. Negalėdama išlaikyti konkurencijos su Amerikos ir Europos kapitalistais, Japonija pradėjo prarasti rinkas. Be to, Japonijos tavorams Chinaja paskelbė boikotą. Aukso rezervas nupuolė nuo 2 bilionų 600 milijonų iki 1 biliono 253 milijonų jenu. Tokia tai buvo Japonijos padėtis prieš pat nelaimę.

Dabar pažūrėsimė, kiek nuostolių padarė žemės drebėjimas. Policijos departamento raportas sako, kad Tokio mieste visiškai sunaikinta 1,495 fabrikai, o jo apylinkėj—97. Skaitlinę sudaro didesnė pusė visų toj apylinkėj fabrikų. Didžiausia šalies pramonė iki šiol skaitėsi tekstinė (verpimo audimo) pramonė. Perteiktis metais jn buvo idėta 1 bilionas 511 milijonų jenu. Po jos seka elektros ir chemikalų pramonės. Raportas pažymi, kad minėtos pra-

Mūsų Didysis Tikslas

Jeigu darbininkas nepriklauso Komunistų Partijai, tai tikrai todėl, kad jisai dar nesupranta komunistinio judėjimo tikslo. Supažindink jį su tuo tikslu ir jis bus mūsų revoliucinės armijos kareiviu.

Tai koksai gi yra mūsų didysis tikslas? Atsakymas: Žmonijos paliausavimas iš išnaudojimo ir pavergimo. Kadangi šitas paliausavimas bus galima tikėt per pasauliosavimą darbo laudies, tai komunistai ir skelbia visą pastarosios pasauliosavimą. Tikrai darbininkai tegalės išluoti kapitalizmą ir tuomi išgelbėti visą žmonių jį baisenybių.

Tu, lietuvi darbininke, nieko neturi prieš šią prakilnų tikslą. Negali turėt, nes tu pats esi išnaudojamas ir pavergtas. Tu trokšti darbo laudies paliausavimo, trokšti visa savo širdžia matyt laisvą ir šviesų pasaulį.

Bet jis neateis savaime. Mes turime siekt prie jo, darbuotis delei jo atejimo. Įstok į Darbininkų Partiją ir padėk mums tame dideliame darbe.

tegal matydamas pasaulio darbininkų toki atsinešimą.

Draugai, nuo dabar angliško dienraščio visokiais reikalais kreipkitės tiesiai į jo administraciją. O jei ne, į vietinę Darbininkų Partijos kuopą, bei narius, kurie mielai tam patarnaus.

Dabar štai kaip daugelis draugų elgiasi: prisiuncia CB sekretoriui pinigus, skiriamus Friends of Soviet Russia, Labor Defense Council, ir Daily Workerio. Kiek tai daug ekstra darbo sekretoriui pisededa persiuntinėjimui tų pinigų! Tas laikas galima būtų sunaudoti organizacijos tikslams. Atsiminkite, draugai, kad tos istaigos yra skirtingos nuo Partijos, todėl į jas viskas tiesiai ir reikia siusti.

R. Mizara, ADP LS Sekr.

Pasekmės Žemės Drebėjimo Japonijoj

monėse nuostolių padaryta ant 35%. Japonijos spauda optimistiškai tvirtina, kad fabrikus galima bus į šešius mėnesius atbudavoti. Tai, žinoma, netiesa, jei imti atydom tai, kad nuo žemės drebėjimo ir ugnies kartu su fabrikais žuvo mašinos ir daugybė žalios medžiagos. Elektros sistema taip pat labai suiro. Be to, nemažai žuvo kvalifikuotų darbininkų; tik vienos Fudzi kompanijos fabrikos gaisre žuvo apie tūkstantis darbininkų.

"Pravda" nurodo, kad Japonijos pramonės pakrikimai galės žymiai pasinaudoti Amerika. Tuom tarpu Amerikoje jaučiamas prekių perviršis ir jina dės visas pastangas, kad išstumti Japoniją iš rinkų. Japonija savo rinkų dabar aprūpinti negali. Be to, po žemės drebėjimo Japonijoj viskas labai pabrango. Iš to "Pravda" daro išvadą, kad Japonija savo audiniams neteks rinkų gal ant visados.

Elektros pramonė, paskutiniu laiku pasiekusi augščiausio laipsnio, sunaikinta 50%. Jos centrai buvo Tokio ir Yokohama. Šios pramonės suirimas be galo daug lenkia ypatingai smulkiajai industrijai. Mašinų budavojimo industrija nukentėjo nemažiau už kitas. Chemikalų pramonė veik visai sunaikinta. Be to, reikia žinoti, kad Japonija nėra kupina ir gamtos turtais.

Dabar pasiskaitykime, kiek nuostolių padaryta valstybei.

Anglijos laikraščiai praneša, kad nuostoliai tik vienos jūrų bazos Yokosuka neapskaitytojiami: Prieklausa sunaikinta; ginklų sandėkrova sudegė; 100 tūkstan-

čių tonų žibalo eksplozivai visi karinės administracijos namai pavirto į griuvėsius; daug laivų nusunkė. Visi nuostolių ir sužinoti negalima, nes militarinis statusas slepia tai, kaip karinį sekretą.

Cia suminėjome anaipne ne visas bėdas, kokias Japonijai dabar tenka pergyventi.

"Pravda" daro sekantį išvadą: Politikos žvilgsniu Japonija pereina į skaitlinį antraeilį valstybių, milijoninė dvasia, kuri buvo taryp augstai pakilds, turės taryp miai išgaruoti; socialistinė propaganda eina smarkiai. Neseniai gauta iš Amerikos paskola ne tik nepastatys Japoniją ant tvirtų pamatų, bet dar labiau privers amerikiečių prieš Amerikos imperializmą. Japonija, kuri buvo taip labai linkus prie sokių karinių avantiurų, turėr pasitraukti į šalį bent ant dešimties metų.

A. Yuril.

OREGON CITY, ORE.

2 d. kovo ALDLD. 2200 žmonių bendrai su portlandiškiu ALDLD. 4 kp. įvyko draugiškas vakarėlis ir vakarienė pas drg. C. Rozgą, Williamette, Ore. C. Rozga pranešė svečiams, kad šį vakarą bus skaitoma knyga "Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą". Ir paaiškino, kaip galima daug pasimokinti iš šios knygos; ir kaip religija ir kunigija patenka apšvietai keli. Draugai Stočkus ir W. Murphy per 2 v. laiko paskaitė viršminėtą knygą. 9 val. vakare buvo vakarienė. Prieš vakarienę drg. Stočkus pasakė juokingą monologą.

Vakarienė buvo surengta šio draugui: F. Matulauškiens, K. Ulskienės, V. Valiūnienės ir O. Umbrasienės, kurioje buvo įvairių užkandžių ir kavos veltui. O drg. C. Rozga buvo rūpinęs lengvų gerimų veltui. Kaip visi svečiai sėdėjo už stalo, draugė K. Margaitienė užsiminė apie "G. Rutenbergo" bylą ir Lietuvos politinius laikius, kad paaukėjus šiemis tikslams. Kai kurie draugai buvo priešingi aukotai d. Rutenbergo bylos vedimui, nes sakė, kad jau byla eina ir aukos veltui sistų. Mano nuomone, geriau veltiau, negu niekad. Bet didžiulma sutiko paaukoti pagl savo išgale dėl Lietuvos politinių kalinių. Draugė K. Margaitienė surinko 4 dol. Pinigai, kol dar randaš pas d. J. Matulauškai, bet veltiaus bus pasista Lietuvos politinių kalinių fondas. Geistina, kad ir daugiau tokių vakarėlių viršminėtos knygai surengtų.

Lindauro Draugai

Palei visokelį augantį migdolai visuomet pasirodė esą kartūs. Japonų patarlė.

Matyti patsai save reikiau turėti gerą aiškų regėjimą. Chinų patarlė.

Mūsų Jaunuomenės Švietimo Klausimu

Viena svarbiausių priežasčių, kodėl Amerikoje priaugę jaunuomenės taip toli atsilikę nuo klasinio supratimo, yra tame, kad jų pasiekimus buržuazinė literatūra. Šita literatūra diena iš dienos kala į mūsų jaunuolių galvas individualizmą, dabartinės sistemos šventumą ir neapykantą prieš darbininkų judėjimą.

Gi mes, susipratę darbininkai nepažįstame priaugusių jaunuomenės psichologijos (mintijimo). Štai ir būs viena svarbiausių priežasčių, kodėl mes net ir savo vaikų neįsivaikome kovotojais už mūsų klasės reikalus.

Jeigu mes norime apgauti priešą, tai turime pažinti jį ir vartoti tas pačias priemones prieš jį, kokias jis vartoja prieš mus. Knygynai su savo buržuazinėmis knygomis jo yra viena geriausių priemonių apsiginti prieš mūsų jaunuomenę.

Ir nestoka lengvos angliškų darbininkiškos literatūros, tikrai reikia ją surinkti ir pagarsinti laikraščiuose. Šituo klausimu turėtų būti užsiimti mūsų laikraščiai ir inteligentija.

Ligi šiol mes jaunuolius traukėme prie lietuviškų organizacijų. Rodosi, kad tikrai lietuvišką kalbą tegali suprasti darbininkų klasės reikalus. O pasekmė yra tokia, kad jaunuoliai visai atsimeta nuo mūsų ir paskestą buržuazinėje angliškų ideologijoj. Taigi ir knygynėlius reikia steigti angliškų kalba, nes lietuvių kalbą knygų čia priaugusiųjų karta nenori skaityti.

Kiek aš pažįstu lengvą anglišką darbininkiška literatūrą (o aš kalbu tikrai apie tą, kurią pažįstu), tai sekami veikalai tikri tokiam knygynėliui: Edward Bellamo "Looking Backward", Maksim Gorkio "Mother", Upton Sinclairio "Jungle" ir Jack Londono "The Sea Wolf".

Zinoma, reikia lavinti jaunuolius skaityti ir darbininkiškus laikraščius, idant su pažindinus juos su darbininkų judėjimu.

Nuo Redakcijos: Drg. M. Kazlauskas pakelia be galo svarbų klausimą. Mes turime susidomėti mūsų priaugusių jaunuomenės apšvietimu. Jinau istikrųjų skęsta pati ir skandina savo protą buržuazinė, sovietinė literatūra. Mes turime apriūpinti ją darbininkiška literatūra.

Nors ne kažin kiek, bet angliškų kalba visgi yra darbininkiškos lengvos literatūros, kurią mėgtų skaityti jaunuoliai ir jaunuolės, reikia tiksliai ją surinkti ir pagarsinti. Iš savo pusės mes parsiūsiame laišką Jaunųjų Darbininkų Lygos Centro Valdybai, perstatydami jiems šį klausimą ir pageidaujame, kad jie kuogreičiausia sudarytų sąrašą gerų darbininkišku knygų angliškų kalba ir paskelbtų spaudoje. Mes tikime, kad J.D.L. mūsų reikalavimą išpildys. Kaip tiksliai gausime tą sąrašą, tuojau paskelbsime jį "Laisvėje".

Apert knygų, lietuvių tēvai turėtų pratinai jaunuolius skaityti angliškų darbininkiškus laikraščius. O tokių laikraščių mes dabar turime. Jaunųjų Darbininkų Lyga išleidžia bent du: "The Young Comrade," mėnesinis žurnalas, mažiems vaikams, ir "The Young Worker," paaugusių jaunuoliams. Be to, Darbininkų Partija išleidžia dienraštį "Daily Worker."

Laikraščių antrašai: "The Young Comrade" ir "The Young Worker," 1009 N. State St., Chicago, Ill. "The Daily Worker," 1640 N. Halsted St., Chicago, Ill.

PATERSON, N. J.

Parapijono Reportas. Jau apie metai laiko žymi dalis katalikų darbininkų skaito laikraštį "Laisvė". Zingeidumo apimtas užklauius seną parapijoną, kas jį privertė skaityti "Laisvę".

—Nagi šmugelinkai agentai. —Kaip, ar tai "Laisvės" agentas Sinkauskas iskirto jum špōs?

—O, ne, brolau. Kad aš būčiau Sinkauskas sutikęs kokius penkis metus anksčiau, tai būčiau buvęs laimingas ir apsišvietęs, tuomet iš manęs nebūtų išvilioję tris šimtus dolerių bonais ir ant visokių korporacijų šėrais, kurios tik ant mėnulio gyvuoja. Tik pamislyk, tiek pinigų ir nei vienas centas neatšiekė savo tikslo! Lietuvos valdžia prastė kartuvių ir jeigu ji gera būtų, tai turėtų juos visus ir sukabinti.

Aš jam atsakiau: —Tamista atsimink lietuvišką patarlę: kas kitam duobę kasa, tas pats jon krinta.

—Teisybę sakot, mes juos... nes jau tas laikas netoli. Dabar jūs būkite reporteriu, aš suteikšiu žinių iš parapijos gyvavimo.

Jau apie dvyliką metų, kaip parapija gyvuoja ir apie dešimt metų pastatyta bažnyčia kunigij Daugiu sumanius. Kunigas Daugis čia kojas šildės tol, kol gausiai aukos plūkę del bažnyčios pastatymo. Kun. Šveždys, būdamas dar grignorium, bandė padaryt ge-

resnį biznį savo apskrumu, persistatė laisvu ir pamokslus sakydavo laisvomis temomis. Sugrįžę prie bažnyčios ir laisvamaniai, bėt iš to naudos mažai gavo. Kun. sakydavo: et, miške gimę, į mišką žiūri. Su laisvamaniais atsisveikino ir ėmėsi konstrukcijos, pradėjo budavot kleboniją su svetaine. Tada aukų vėl ganėtinai atsirado, bet kita skaudi nelaimė patiko, avys pradėjo nykti mažyn ir mažyn, lyg kad vilkai jas neštų iš tvarto. Šveždys, netekęs vilties susilaukti geresnį gyvenimą, išsikraustė.

Tuomet kun. Petraitis užėina ant alforinės scenos. Dar klėriko marškinis dėvėdamas žiūri per monstranciją, kad avių mažai ir tos nukirptos plikai. Budinkai pastatyti, veikti nėra ką. Vien iš maldų mizermas pragyvenimas. Karui kilus, gyvenimo aplinkybės pakitėjo, pradėjo aukos plaukti raudonajam kryžiui, bonai, šėrai ir šiaip visokios intencijos. Bet kur čia viską suskaičysi, tik džiaugkis ir gėrėkis gyvenimu! Bet geri laikai ant vietos nesustojo, prašvilpė, viskas dingo. Prisieina verstis kitokiais būdais.

Parapijos finansinis stovis laikosi, kaip ant vištos kojos. 9 d. kovo įvyko parapijos metinis susirinkimas ir pasirodė nedateklūs ant \$1,100.00. Kun. Petraitis išdinkinas, todėl sak, kad jis su savo knyga sustinkas, o sekretoriaus vedamos knygos nepaisys.

Bandė sutvert žaislus del pasilinksmavimo, bet viską vėjas nunešė.

Vyčių benas buvo pramokęs klumpakojį dūduoti, bet dūdučiai bepūdami privargo ir nebūduduoja.

Perėitą pavasarį buvo susitvėrę atletai bolė svaidyti. Bet saulė užkaitino ir atletai sutirpo, kaip ledas.

Paskutinė įmonė dar pasi-laiko, tai klebonijos sklepe bilijardas. Apšvieta jiems svetimas dalykas.

3 d. kovo pamokslą sakydamas išplūd moksliską literatūrą ir tuos parapijonus, kurie ją skaito.

Sandariečiai irgi gavo pipirų, kad vadinasi katalikais, bet atėję į bažnyčią dieviui spygą rodo. Uždavė davatkomis poterių kalbėt, kad dievas atverstų sandariečius. Gavėnį įsakė pasninkauti, o kas norės valgyt mėsą, tas turi jį prašyt vieton bučeriaus.

Reporteris.

ST. LOUIS, MO.

Mirė drg. M. Gavėnas.

1 d. kovo persiklyrė su šiuomi pasauliu d. Mykolas Gavėnas. Priežastis mirties sekama. Jis gyveno pas Burnius. L. Burnius, susivaidinęs su savo žmona už šeimininkus reikalus, įėjo maudydys kambarin, užsiraškino ir gazą atsuko. Gavėnas pajutęs gazo smarvę, puolėsi prie durų, bet radęs jas iš vidaus užrakintas, suprato kame dalykas ir išbėgęs laukan, bandė dasigauti prie maudydys langgo. Kadangi jie gyveno ant antrojo lubų, tai prisiejo lipi per tvorą ir "porėių". Tuo tarpu lūžo antrų lubų "porėiaus" dalis ir Gavėnas, krisdamas žemėn, nusi-suko sprandą. Nuvežtas ligoninėn ir pasikinkinęs kelias valandas, mirė.

Velionis paėjo iš Geistariškių kaimo, Keturvalakių parapijos. Tėvai Lietuvoje mirė. Ar velionis turėjo brolių ir seserų, nesužinojau, tik tiek girdėjau, kad Amerikoje turėjo keturius dėdes, bet nežinau kur jie gyvena. Velionis buvo nevedęs, turėjo apie 40 metų amžiaus, Amerikoj išgyveno apie 25 metus, užsiėmimas—kriaučius. Buvo susipratęs darbininkas, priklausė prie ADP. Liet. Sekcijos 45 kuopos ir joje veikė pagal savo išgalę, priklausė prie A.L.D.

L.D. 58 kuopos. Tapo palaidotas 6 d. kovo be jokių religinių apeigų. Karstas buvo apkrautas raudonomis gėlėmis nuo ADP. LS. 45 kp., nuo ALDDL. 58 kp. ir šiaip nuo įvairių organizacijų ir draugų.

Į kapus palydėti susirinko abiejų kuopų draugai ir draugės ir pažįstami. Išleidžiant iš namų, d. J. J. Dautotas pasakė prakalbą, nupiešdamas velionio biografiją ir nelaimingą nuotikį. Ant kapo pasakė puikią prakalbą Jaunųjų Darbininkų Lygos organizatorius d. B. Mors.

Išlėks, drauge, po pilka žemele. Nelemta tau buvo ilgiau kovoti darbininkų eilėse už paliausavimą darbininkų iš kapitalistinės vergijos.

Buturtis.

SCHENECTADY, N. Y.

"Laisvėje" buvo rašyta, kad Amsterdame eina kova prieš klerikalus, o pas mus, Schenectady, eina kova prieš pirmiečius. Mat, čia pirmiečiai nieko neveikia, snaudžia arba, geriau sakant, miega saldžiu miegelium. O gal jie, prisiklausę biblijos studentų pranašysčių, laukia kada ateis Kristus ir pagerins jų gyvenimą? Jeigu taip, tai labai klysta. Belaukdami Kristaus atėjimo, nei nepajus, kaip žus po kapitalo jungu.

Jeigu mes norime savo būvį nors kiek pagerinti, tai turime nubusti iš to miego, pradėti nors kiek darbuotis, apsidairyti kas dedasi plačiame pasauly.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Nors šita kolonija maža, bet visgi veikia. Per "Vilnius" vaju gavo 9 skaitytojus.

11 d. kovo buvo susirinkimas ALDDL. 88 kp., kuriame užsi-mokėjo 16 narių. Tikimės, kad kiti užsimokės sekandame susirinkime. Nutaria gavėnį perstatyti kokį nors veikalą.

Beje, 2 d. kovo moterų ir merginų klubas statė scenoj vieno akto veikalėlį "Buožė Statinėje". Viskas pavyko labai gerai, aktorai savo užduotis atliko puikiai ir publiką prijuokino, ypatingai kada Storkaklienė lindo į salyklos baką ir ten norėjo šutintis, kaip ligonė.

Darbai čia vidutiniai. Nekurios dirbtuvės dirba po keturias dienas ir savaitę.

Čia vieną moterėlę, gerą katalikę, patiko didelė nelaimė. Tė prakeikti agentai užpuolė ir suareštavo su visa "apsvietą". Teisėjas buvo paskyręs piniginę bausmę, bet ta moterėlė atsisakė mokėti, tai nugalbėno kalėjiman. Vienok ir čia nelaimė: ji sveria tik... 350 svarų ir todėl reikėjo specialių durų, per kurias galėtų į vidų įlpti. Pakol policistai įmurdė, daug vargo turėjo jie ir, žinoma, moterėlė.

Batakių Sleivys.

Nikaraguos republikos (Centr. Amerikoje) reguliariai kareiviai ir sukilėliai pradėjo kartis nuo karto šaudyti į rūmus Jungtinių Valstijų atstovybės.

Phone: Cypress 898

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Paikiausią UZEIGĄ Gaminame geriausius užkandžius, odel kiekvičiam lietuviai yra atogi vieta užėjimui. Atvažiuosėj į East New York, neuomet neužmirškite atsilankyti OSVALDA KIBURI 858 Glenmore Avenue Brooklyn, N. Y. (East New York)

LIETUVISKAS RESTORANAS

Gaminame skaniausius lietuviškus ir amerikoniškus valgius.

KAINOS NEDIDELĖS, PATARNAVIMAS MANDAGUS Kviečiame atsilankyti ir persitiktinti.

J. Mermikas ir O. Simaitienė 150 NORTH 4TH STR. Kamps Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9448 Tel. Stagg 1760

PETRAS MACYS YELLOW TAXI

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ OFISAS Ant Graham Avenue Prie gat Grand St. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS NAMUOSE TIK UŽ \$1.50

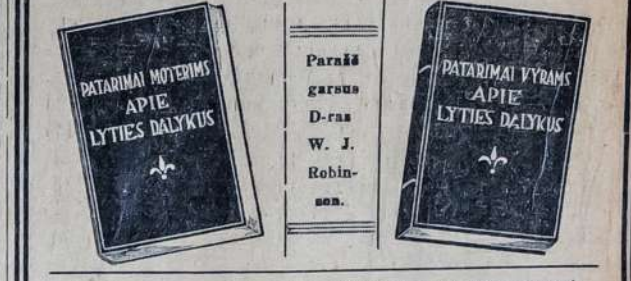
Malonus "Laisvės" Skaitytojau: — Jeigu brangini sveikatą ir žinai kiek ligos įsigalėjimas, ypatingai persilal-dymas, pridaro nesmagumo ir iškasčių, tai turėk daktarą namuose. Jeigu kenti kojų ar rankų gelimus, strėnų ar šonų skausmus, tai pasisiųsdink Deksnio galingos Mosties, ir apsisaugosi arba pasiliuosuosiu nuo viršiminių nesmagumų. Deksnio galinga Mostis yra sudaryta iš geriausių gyduolių ir pripažinta per daugelį žmonių, kaip geriausia gyduolė nuo viršiminių nesmagumų. Kaina \$1.50. Tiems, kurie myli švarumą, patariame parsiųsdinti Deksnio ligų apsaugotoją (Perfume Block), kuris suteikia malonų kvapnį ir sunaikina visokias nepageidaujamas rugštis, ypatingai padėjus tarpe drapanų, apsaugoja nuo įvairių bužių, kurie sugadina drabužius ir pridaro daug nuostolių. Ant metų garantuojamas. Kaina \$1.00; pamada plaukams nuo pleiskanų—kaina \$1.00./Mostis nuo ronų ir nudegimų \$1.00. Mostis nuo pučų ir dedervinių 50c. Už mažiau, kaip dolerį gyduolių nesunčiame.

Kurie abejojat apie šito apgarsinimo teisingumą arba gyduolių vertę, tai klauskite žemiau pasirašiusių. Reikia įdėti 2c. maržą atsakymui. M. Panelis, 691 Ave. A., Bayonne, N. J.; J. Gaidelis, 28 E. 21st St.; Bayonne, N. J.; W. Ogonowski, 39 E. 21st St., Bayonne, N. J.; J. Rutkauskas, 154 West 20th St., Bayonne, N. J.; J. Kirnil, 412 Broadway, Bayonne, N. J.; D. K. Sidersas, 445 Broadway, Bayonne, N. J.

Reikalaujami gyduolių ir siųsdami užsakymus kreipkitės prie pardavimo agento J. ZALECKAS Bayonne, N. J. REIKALAUJAME AGENTU P. DEKSNIS OINTMENT CO., Tėdirbėjas ir Chemistas.

NUBAUSTAS! ŠIS mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareisė, kad jis negaus nė trupučio. BAMBINO Reg. S. V. Pat. Bure. Matai ką jis daro! Palauk, kuomet jį sugaus motina! Motinos, nebuskite savo vaikų neturėjimu BAMBINO po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputimą, viduriavimą—duokite jiems BAMBINO, daugybę atidėlojimo. Ties nemalonūs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistema perims šitas nepavojingas, pasiekingas vidurių pailuosuotojas. KUDIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRAŠO DAUGIAUSI! F. A. D. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

Štai Reikalingiausios Kiekvienam Vyriui ir Moteriai Knygos

Šiose knygoose aprašytas visos moterų ir vyrų lytinis gyvenimas, lyties ligos, jų apsaugojimas, prostitucija; daugybė pamokymų del paliknyto mėsės, apšvedimo, laimingo jėimyninio gyvenimo, ir kitos idomybės. Žymiausi daktarai ragina kiekvieną žmogų tas knygas skaityti ir gyvent sulgy jose paduodamų pamokymų. Knygos su paveikslais. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Reikalavimus ir pinigų siųskit šiuo adresu:

J. BARKUS NEW YORK, N. Y. DOVANOS. Kurie tuojau pirks tas knygas, tiems pridėsimė dovanų po vieną arba kelias įvairaus turinio knygeles.

KADA JŪS SERGATE

Tai pirmiausia jūs norite sužinoti kur surasti gerą gydytoją. Jeigu jūs esite tiesiog į Dr. Lewis ir jo pagelbininkų ofisą, 120 E. 29th str., New York, N. Y., tai jūs rasite tą, ko jūs jiėskote be sugaišinimo laiko.

Kada jūs atsilankysite pas Dr. Lewis, tai aiškiai pamatysite, kad jis labai atsargiai egzaminuoja ir tikrai pasako Jusų ligę. Jo ofisas yra įstatytas su naujusios mados įtaisymais, kaip tai: kraujo egzaminavimai prietaisais, X-ray spinduliai ir kiti prietaisymai, arba kas tiktai jums bus reikalinga. Su pagelba šiu prietaisymų, jis visuomet gali pagelbėti kiekvienam sergančiam.

Po išegzaminavimui, daktaras paskaks, kiek atsieis gydymas. Nei vienam nepastos kello prie sveikatos pini-sinokėti, gali mokėti kas sąvaite, arba mėnesį. Užmokėstis už gydymą yra labai mažas, ir nei vienas neturi bijotis eiti pas jį. Taipgi jo ofise randas visi naujauji elektriniai išradimai ligonių gydy-mui.

PATARNIMAI IR ISEG ZAMINAVIMAS VELITUI Ofiso valandos: Dr. LEWIS Nedėliomis nuo 9 iš ryto iki 12 iš ryto iki 8 vakare. Ir pagelbininkai nuo 10 iš ryto iki 12 East 29th St. Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York'e.

DUKAI 20 dienu Ismėginamas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Neveikiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikmę gali pajauti ir kelias dienas. Jis yra stebuklingas vyrams ir moterims, turintiems Skilvio Kliuti, Nesveikas Kepenis, Vidurių Užkietėjimą, arba tiems, kurie turi Kėklus Vidurius. Šitas vaistas sustiprina ir sustato skėli, padidina apetitą ir pagelbėti virškinimui. Jis apsaugoja ir pralauina gasus ir išputima iš skilvio ir vidurių, pralauina svagus, nervingas galvos skaudėjimas ir tulžingumą, nuvalo apdėtas, liekvi ir pasaldina kraują. Jis sustiprina ir sustato vidurius taip, kad jie tikėjai dėms laikus ir tuomet apsaugoja nuo vidurių užkietėjimo.

Šitame vaiste yra tam tikra Geležies forma, kuri padaro "gausų raudoną kraują"—tokia Geležis, kuri suteikia apatį išlykiuotams veldams ir žėrai aiems. Jis taipgi turi Fosforą, didžiausią imoną vaistą stiprums galūngėms Nervams padaryti. Fosforas vertingas duvėms. Šitas Gyvybės Duodantis. Stiprums padarantis audinimas vartoja visam pasauli geriausį gydytoją, kad padartus stiprius, sveikus, tvirtus vyrus ir moteris.

Šitas stebuklingas vaistas yra Nuga-Tone. Tuošandien vyrų ir moterų per jį apturiu gerus sveikata, padidino stiprumą, atnaujino energiją, lajo dūsmę išvėrė. Nuga-Tone sukurs, sustato, sustiprina ir paskatina Raimenų ir Nervų Sistemą—vijas Gyvybės Organus ir Kūno Funkcijas—padėda jiems atlikti darbu taip, kaip Gama yra leidus. Tai yra vienintelis saugus ir šimtingas būdas greitoms ir patenkintoms sekėmėms gauti.

Nuga-Tone padidina svarumą liesiems žmonėms ir suteikia daugiau energijos, daugiau ambicijos—pralauina gyvenimą. Šilpūsiai, sunykūsiai, paribaugūsiai, nervuotiems, palėgūsiai, nevėkūsiai, sergantiems vyrams ir moterims čia rasko gerovę per Nuga-Tone'a, juns taip greitai ant kojų pastato. Pameginkit Nuga-Tone'a kelias dienas, o jusaus kaip naujai stipres.

Kas tik skaitis šitą privalo šiandien pripildyti Kupona Šiandien. Kiekvienas pakelia turi 50 tabletu—vieno pilno mėnesio Gydymą. Gali gauti šelia pakelius už \$1.00. Pameginkit Nuga-Tone'a per 20 dienų mūsų atakymus ir jei nebūsi patenkintas atkėmėmi, sugrąžinkit likusią pakelio dalį, o mes tuojau atkėmėmi visus tamatos pinigus. Pameginkit Šiandien—TUOJAUS. Negali prakititi nei cento. Nuga-Tone taipgi parduvinėja aptėkėmėmi ir apėdėmėmi garantuojai, kad jis suteiks pilnų patenkintimą, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiūrėk garantijos kiekviename pakelyje.

PRISIUSK ŠITĄ KUPONĄ ŠIANDIEN. NATIONAL LABORATORY, DEPT. LE-3 -1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill. GERBIAIMĖJŲ—Čia išėdu... pakelius Nuga-Tone'o. Aš imau Nuga-Tone'a 20 dienų, o jei aš nebūsiu patenkintas, tai likusią dalį pausuju atgal, o jus man sugrąžinsite pinigus. Vardas ir Pavardė Gatvė ir numeris arba R. F. D. Miestas Valstija

LAWRENCE, MASS.

Nori Nuraminti.

Amerikos Woolen Co. pajutus, kad darbininkai bruzda ir rūpinasi savo ateicia, sumanę juos nuraminti. Kuomet ji mato, kad šaukiant tarptautiniai darbininkus yra mažesnės pasekmės, tai pradėjo glaudis tautiškai, taikydama į žmogaus tautiškų jausmus.

Tulas laikas atgal ji buvo susisaukus savo darbininkus lietuvius ir jiems išskėlė "veseliją". Pirmiausia pakalbėjo darbo skyriaus vedėjas apie dirbtuvės reikalus, o vėliaus pastatė kokį tai agentą iš Lawrence lietuvių ir tą aiškino savo darbavimo nuomonę. Jis pareiškė, kad A.W.Co. nei nemano algų nukopoti arba valandų pailginti, kaip kad darbininkai šneka ir tos visos kalbos esą tik išmėšlės negerų žmonių. Darbai sustoję todėl, kad negalima esą gauti užsakymų. Kuomet gausia užsakymų, vėl darbai pradės geriau eiti, būsią tos pačios

darbo valandos ir ta pati momentis.

Kuomet jau jautėsi, kad savo gražia kalba užmarino darbininkų smegenis, tai pradėjo tikrąją "veseliją". Programa prasidėjo Lietuvos himnu ir piano skambinimu. Buvo dalinama šaltakosė; buvo lietuviškų šokių ir kitokių žaislų.

Pasirodo, kad A.W. Co. jau "sulietuvėjo" ir mes, lietuviški patriotai, turėtume triumfuoti, kad ponas Woods yra toks geras Lietuvos patriotas, nes tie visi jo "eječiai", kuriuos jis išskėlė tą vakarą, aiškiai liudija jo "sulietuvėjimą". Ogi jau kalba, kurioj išgyrė Lawrence lietuvius, ypatingai tautiškų parapijonus, tai tik ir sako, kad jis yra lietuvis ir ne bėle koks, bet nezaležnikas. Dabar reikia laukti, kuomet ateis patentas, kad p. Wm. Woods ir visa kompanija yra lietuviško kraujo. O dar L. K. Biuras smerkia nezaležnikus, kad jie su Am. Wood's kompanija.

Dar Viena Dovanėlė.

Pacific Mills Co. suteikė dar vieną "dovanėlę" savo darbininkams, bet tą "dovanėlę" vis labiau veržia darbininko pilvą. Jau ir taip mažai dirbo, o dar 6 d. kovo pareiškė, kad sumažina darbą viena diena. Taigi lig šiol kai kurie dirbo po 3 ar 4 dienas savaitėje, o dabar turės dirbti po 1 ar 2, o daugiausia po 3 dienas savaitėje.

Dvejos Prakalbos.

29 d. vas. čia buvo atsibalo-dojęs būrys lietuviškų žuvininkų žvejoti Am. lietuvių dolerių. Lietuviškoj svetainėj buvo neva studentai K. Marciulionis ir V. Banaitis. Apie jų kalbą būtų be reikalingai užimti vietą laikrašty, nes jie kalbėjo visokias nesamones. Gyre Liet. gyvenimą, kvietė visus ten važiuoti. Skundė, kad lenkai puola Lietuvą, kad žydai užėmė Lietuvos universitete vietas ir t.t. Pasigyrė, kad kuomet Rusijos bolshevikai sustiprės ir puls lenkus, tai tuomet Lietuva at-

siims Vilnių ir kitas dalis. Ant galo skambino ant kokių ten muzikališkų instrumentų.

Aukų surinkta \$65.65. Antri žuvininkai, tai kun. Garmus ir dr. K. Pakštas. Jie žuveno šv. Franciškaus pobažnytiniame sklepe. Ten jie sužvejojo 328 dol., žinoma, daugiausia popieriais (Lietuvos L. bonais). Žmonės, neturėdami kur tų popierių dėti, aukuoja atgal, iš kur juos pirkto.

Apie jų kalbą galima tiek pasakyti, kad kunigas Garmus šiais metais kur kas švaresnis. Bet jau Pakštas, tai pakštėjo ir pats nežinojo ką.

L. K. B.

SHEPHERDTOWN, PA.

Iš šio miestelio, veikiausiai, dar pirmą sykį tipas žinutė "Laisvėje". Mat, nors čia randa-lietuvų, bet jokių žinių laikraščiuose nesimato.

16 d. kovo pas V. Zukauską buvo krikštytos. Nors Zukauskas katalikas, bet jis nepriklauso prie tų fanatikų, kurie nesirūpina darbininkų reikalais. Todel besilinksminant, drg. Širmaitis sumanė sumesti po kele-tą centų Lietuvos politinių kalin-kių sušelpimui. Visi sutiko ir sumetė \$6. Aukojo šios ypatos: V. Zukauskas, V. Morkis, V. Narris, J. Čekavičius ir A. Lukavičius—po \$1; M. Širmaitis 50c.; K. Ratkevičius ir A. Povilionis po 25c.

Pinigai pasiūsti d. K. Stepanavičiaus vardu. K. R.

MINERSVILLE, PA.

12 d. kovo P. H. C. Co. užmušė Adomą Meškauską. Iš Lietuvos paėjo iš Kauno rėdybos. Pirmiau gyveno Brooklyn, N. Y. Minersville, Pa., išgyveno tris metus. Buvo "Laisvės" skaitytojas, priklausė prie ADP.L. Sekcijos 66 kuopos. Vedęs su slavoكة. F. Mulercikas.

JEIGU NORI GARDŽIAI PAVALGYTI TAI UŽEIK PAS MANE, O BŪSI Pilmnai Užganėdintas, Nes Užlaikau PIRMOS RŪSIES RESTORANĄ PETRAS STANKEVIČIUS 169 Flatbush Ave. ir 1411 Rockaway Parkway BROOKLYN, N. Y. 63-74

12 d. kovo P. H. C. Co. užmušė Adomą Meškauską. Iš Lietuvos paėjo iš Kauno rėdybos. Pirmiau gyveno Brooklyn, N. Y. Minersville, Pa., išgyveno tris metus. Buvo "Laisvės" skaitytojas, priklausė prie ADP.L. Sekcijos 66 kuopos. Vedęs su slavoكة. F. Mulercikas.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistų daug pigesne kaina, negu kur kitur dabartinis laikas. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOE. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., -DETROIT.

SUGEDĖ GANTYS—SUIRUS SVEIKATA Iežgaminuojų Dykal. Savo darbą garantuojame. Taisome ant išmokescio. DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Haveueyer) Antras ofisas: 182 Flatbush Ave.

DR. AL. DURAS Praneša, kad gydo visokias ligas, o ypatingai galvos, akių, nervų, reumatizmo, paralyzius ir t. t. Gylo įvairiais NATURALIS-KAIS VĖLIAUSO ISRADIMO BŪDAIS, kaip tai, ELEKTROTE-RAPIUTIKU, FOTOTERAPIU-TIKU, HYDROPATIU, NEURO-PATIJU, OSTEOPATIJU, DIE-TATERAPIUTIKU, etc. Dauguma buvute pas paprastus daktarus ir vietoj, kad pagelbėti, padidino jūsų ligą, arba per operaciją pra-salino—išpovė kurį organą. Aš nevaortoju jokių medicinskių che-mikaliskų medų, nei operacijų. Užtai gyduu be skausmo, pigiai ir pasiekimai. Rabandyk naturalis-ką metodą ir pasi sveikatos šaltinį. Ofiso val.: nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Pėnyčioj už-daryta. Uždelioj nuo 11 iki 1. 728 DRIGGS AVE. (Netoli Grand St.) BROOKLYN, N. Y. 1st floor, apt. 3.

NAUJIENA VISIEMS. SANA-PED.

REISKIA SVEIKOS KOJOS. Jeigu turite skaudančias kojas, Jeigu turite gelmą kojų, Jei jusy kojos paista, Vartokite SANA-PED Jeigu turite užtrintas kojas, Jei jus kojos prakaituoja SANA-PED prasila. SANA-PED prasila istinima ir už-degina kojų. Po vartojimui SANA-PED galima nešioti mažesnius čė-verykus. SANA-PED yra druska, su-siedanti iš grūdelių; išmirksta van-denyje. SANA-PED duoda palengvi-nimą kojom, atgaivina nuo visokių skaudulių. Užlaikysite kojas švariai, palengvins jus gyvenimą. SANA-PED gaunama per J. PELANIS 258 N. 13 th St., Philadelphia, Pa. Pinigus sigikite stampomis arba Money Order. Bonkute 50c; per paštą 55c. Už vieną dolerį gaunama dvi bonkutes.

NORTH GERMAN LLOYD Kas Sgvaitinis Išvažiavimas LIETUVON per NEW YORK' ir BREMEN'Ą su puikiausiai laivais: COLUMBUS - STUTTGART-MUNCHEN Ant laivų yra puikiniai įtaisyti 3-tia klasa su atskromis kajutomis del 2-jo ir 4-rių kabininku. Del laivakortų kreipkitės pas vliatin agentą arba NORTH GERMAN LLOYD 14-16 Pearl Str. New York, N. Y.

KAIROPRAKTIKA IGYDYDYS JUS DR. W. BORAK PALMER CHIROPRACTIC Kronikų ligų specialistas 628 HUMBOLDT STREET Kampas Driggs Ave. BROOKLYN, N. Y. Valandos nuo 2 iki 8 po pietų.

Bell Phone: Oregon 0863-J. Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedelionis Nuo 10 iki 3 P. M.

GERIAUSI ČEVERYKAI GAUNAMI LIETUVIŠKOSE KRAUTUVĖSE Brockton Shoe City Store 146 Ames St., Montello, Mass. JUSTINAS MICKEVICIUS 163 Lawrence St. Lawrence, Mass. Mūsų krautuvėse galima rasti naujusis mados čeverykus del vyrų, moterų ir vaikų gerusis čeverykų išdirbysiu im-ektove.

Geriausie Automobiliai Pigiai Parduodami for Economical Transportation CHEVROLET SUPERIOR Roadster \$490 f. o. b. Flint, Mich. Dabar jau nereikia mokėti augstų kainų už geriausios rūšies automobilius. Su pagalba naujausios rūšies išradimų ir prietaisų Chevrolet pasiekė augščiausį ir greičiausių automobilių išdirbimo laipsnį, užtaigi pasidėkavojant tokiam ekonominiam sutvarkymui jie gali taip pigiai parduoti. Chevrolet turi įtaisus, randamus tik pas augščiausios rūšies automobilių. Stai delko jūs galite pasididžiuoti savo Chevrolet. Tai yra įtaisas. Kainos f. o. b. Flint, Michigan Superior Roadster \$490 Superior Touring \$495 Superior Coupe \$540 Superior Sedan \$795 Superior 4-Pass. Coupe \$725 Superior Commercial Chassis \$395 Superior Delivery \$495 Utility Express Chassis \$550 Chevrolet Motor Co., Detroit, Michigan Division of General Motors Corporation

J. Četinov. Komunoje (Bruožai.) Vertė Kapsų Zigmus.

(Tąsa.)

Viršaitis pasilenkė ir atskleidęs ranka rudus barzdos gaurus parodė popienei dide-lij kraujo aptaką, nusidriekusį per visą kairįjį žandą.

Kiek laiko juodu mastydami tylėjo. Viršaitis sėdėjo šalia popienės ir glostė abiem rankom savo kelius; popienė gi ner-vingai raitė galus skepetos.

—Ta prakeikta komuna, vėl prabilo viršaitis, kuone iš proto mane išvarė... Kaj jos nebuvo, man taip puikiai gyvenos... Na, o dabar, atėmė namus, tik ne amžinai, aš manau... Vis kada nors atsiimsiu!... Su javais gi aš mokėdavau apsidirbti... Už-girsių, būdavo, kad mieste jau ruošiamą bū-riai duonai rinkiti, tuoj pasiėmęs lazdiuke ir einu per kaimą—neva vaikštineju... Šios komunos tada dar nebuvo. Prieinu, bū-davo, prie kurio biednioko-beduonio ir sa-kau:

—“O ką, brole, žemės gavai, o apdirbti ją ir nēr kuo...” Atsidus tiktai ir nutyla. —“O ir užsėt, aš manau, nēr kuo.” —“Nēr kuo.”—atsako. Pašvilpausi, lazdiuke, šitai, linksmai pažaisi; paskui apžiūrėsi iš vjśų pusių jo nuskurusius trobėsius, giliai atsidusi ir sa-kai:

—“O tu štai ką, brole: paimk grūdų iš manęs... Man visvien užteks, o tau reika-lingi... Gi kai derlių valysi, tada man nau-jais ir atmokėsi...” Tai netikėtum, kaip jis kvailys nusi-džianga...

—Tėve, sako, gerasai... Dievui už ta-ve melsuos!...”

—Pereini taip per kokią dešimtį trūby, žiūrėk—grūdus jau ir paslėpei.. Ne tik ką paslėpei, bet savo pikčiausius priešus drau-gais įsigijai, kurie tavė nuo visokių būrių apsaugos... Štai ką reiskia mokėjimas elg-tis su žmonėmis...

Tai taręs viršaitis susijuokė, net vidu-riuos jo kliunksejo. —O komuna mane suvis suėdė... Svar-biausia čia tas, kad jai nieko iš manęs ne-reikia... Joje dabar visko yra, o čia dar tų prakeiktų mašinų privežė... Viena važiuo-ja—aria; kita važiuoja—akėja; trečia—sė-ja!... Girdi, ir pjaus mašinomis... Gulki ir dvėsk!...

Popienė įdomiai klausėsi jo kalbos ir pagaliao užklausė: —Tad kaip gi būti, Simai Ypataiti? Viršaitis pasilenkė prie popienės. —Patiems reikia veikti...—patiens... Aš pats kurią naktį pasirošiu ir atsuksiu tuos prakeiktų mašinų šriubus... —O aš?...

Viršaitis uždėjo jai ant peties ranką. —Reikia ką nors sugalvoti... —O dabar?—klausė popienė. Viršaitis išskėtė rankas. —Dabar tau lieka viena: įstok į komu-ną ir, kur tik prisieisi, kenk jos darbui; sa-kyk, kad visus čia apvagia, apgauna, žo-džiu sakant, meluok, daryk nesutikimus, kirsink kitus ir... kliudyk, kliudyk... kliu-dyk...

Viršaitis pasitraukė ir paslaptinai nu-sijuokė.

VII.

...Naktį, kada visa komuna miegojo, viršaitis patėpė vežimą, kad negirgždėtų, tyliai pasikinkė arkli, užsikisė į antį duonos kampa ir vogčiomis išvažiavo iš kaimo...

Dangus mirgėjo žvaigždėmis... Tamsi žemė niukojo it prapultis ir rūko vakaro rasa paliestu javų aromatais. Nuo upės jautėsi žuvų ir smilgų kvapsnis. Tarsi sapne, girdėjos vos klausą užgaunanti žuvų pliauškėjimai ir jautėsi čiurlenamis upės bangų. Viršaitis išvažiavo į laukus ir sup-lakė arkli.

Staiga jam pasirodė, kad priešais jį kas tai užtėmė žvaigždes—metėsi koks tai še-šelis.

Viršaitis patempė vadžias. Arklys su-stojo.

Buvo neapsakomai tylu. Nuo upės dvelkė vėsoma. “Ryt bus giedra diena”,—pamanė viršaitis. Paskui įtemptu žvilgs-niu žiūrėjo į prysakį ir laukė ar neužstos vėl kas žvaigždžių. Nieko nesimatė.

Viršaitis norėjo jai važiuoti, kaip šit išgirdo sulaikytą kosulį.

“Ar tik negryžt?”—dvejojo viršaitis.

Bet nutaręs, kad jam taip tik pasivai-dino, lengvai suplakė arkli ir vežimas švel-niai nusirito nuo rasos atidrėkusiu smėliu. Įvažiavęs miško prošvaistėn viršaitis pa-drąsėjo. Abipusiai kelio slinko ir plaukė užpakalin jo medžių siluetai. Tai čia, tai ten subraškėjo šakutė: tai nubudusi paukė-tė trypčiojo nutirpusiom kojukėm...

Tirštas miško aromatas plakė staciai veidan tirštą išnokusia banga.

Arklys bėgo greičiau ir bėgdamas prunkstė. Jo aidas lėtai plaukė tirštom ūkanų bangom ir grimzdo miško tankumy-nuose ir grioviuose...

Užpakalį pasilikusiam kaime, cerk-vės sargas mušė ilgus ir monotoniškus smūgius. Viens... du... trys...

Pusiaunaktis. Pryšakį niuko išblyškę sūtemos. Va-karo žara plačiai išskleidė savo išblykusias uždangas.

Užgeso paskutiniai ūkanoti buvusios dienos atspindžiai; o iš kitos pusės jau kūrės aiškus ir it stiklas skaidrus, žalsvai rausvas rytas.

Laukas ir miškas, miškas ir laukas. “Dar šeši vorstai”,—mano viršaitis. Sustabdė arkli ir išlipo iš vežimo. Bal-nelis buvo nukrypęs, plėškė supainiota. Vi-sa pataisė, viršaitis šoko vežiman ir rikte-lėjo arkliui: (Toliau bus)

PASINAUDOKIT PROGA PUKIAUSIŲ ČEVERYKŲ DIDŽIAUSIS PASIRINKIMAS IR PIGIAUSIOS KAINOS Gerbiamieji:—Mano krautuvėj per daugelį metų buvo galima pasirinkti puikiausių čeverykų naujausių madų ir labai tinkamų nešiojimui ant kojų. DABAR PARDUODU GERĄ TAVORĄ IR PIGIAI TODEL, KAD PATS KELIAJU Į LIETUVĄ. STAIGUS PARDAVIMAS GERO TAVORO UŽ PIGIĄ KAINĄ. Todel nepraleiskite progos, bet visi apsipirkite ir apsirėdykite dabar, nes tokių progų nedaug atsitinka gyvenime. S. POCIUNAS 127 GRAND ST., Cor. Berry St., BROOKLYN, N. Y.

Didžiojo New Yorko žinios

Linksmas Vakarėlis

su Gera Programa.

Nedėlio, 23 d. kovo, įvyks LMPS. I Rajono vakarėlis su gera programa. Jame dalyvaus geras italas daininkas V. Miceli; jis turi stebėtinai augštą tenoro balsą. Dainuos šias dainas: "Cavalleria Rusticana", "Pagliacci" ir "Aida". Taipgi grieš ant smuikos Rupeika, kurio griežimu gerėjoms 6 metai tam atgal. Dabar Rupeika yra daug geriau išsilavinęs. Dainuos visiem gerai žinoma dainininkė M. Česnavičiūtė ir Lietuvos choras. Apart to, bus skrajojanti krasa su dovanomis.

Vakarėlis bus "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St, ir kampas Lorimer St. Šokiai prasidės 4 val. po pietų, programa 8 v. vakare.

Kviečiame visus atsilankyti. Komitetas.

Kas Kam Patinka.

Vieniems patinka vieni, kitiems kiti solistai, bet M. Česnavičiūtė, savo žavėjančiu balsu, patinka visiems. Todėl visi kaip vienas atsilankykite į šį Aido Choro vakarėlį subatoj, 22 d. kovo, "Laisvės" salėje, kur apart Aido Choro, smuikininkės Izabelės Bernotas, solistų Veličkos ir Putos, dainuos ir M. Česnavičiūtė. Šis vakarėlis yra rengiamas pagerbimui jūs, merginos ir moterys, ir ne tik, kad jums bus sumažinta įžangos mokeskis, bet dar ir salė bus uždrausta rūkyti. Todėl, merginos ir moterys, parodykite, kad jūs gerbiate tuos, kurie jus gerbia ir atsiveskite tas savo drauges, jaunas ar senas, kurios nemėgsta lankytis ant vakarėlių. O vyrai, kurie mėgstate valcuoti, atsiminkite, kad d. Retikevičiūtė šiame vakarėlyje zadėjo griežti valcų daugiau, negu visus kitus šokius sudėjus į kruvą.

"Religija ir Komunistai".

Šita tema įvyks labai svarbi prelekcija kovo 31 d., "Laisvės" svetainėje. Prelekcija duos d. A. Bimba.

Rengia Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijos 1 kp. Visi lietuviai įsidomėkite dieną ir išanksto nuspręskite ateiti pasiklausti prelekcijos. Apie klausimo svarbumą daug nereikia kalbėti, nes visi me žinome, kokią didelę visuomeninę reikšmę šiandien turi religija. Bus įdomu pasiklausti apie jos rolę klasių kovoje ir kaip komunistai linki jos atsisėsti.

ADPLS. 1 kuopos Apšvietos Komisija.

New Yorko žinios.

Jau tik savaitė laiko liko iki perstatymų, vakalo "Kryžius". Šį sezoną mes turėjome daugelį koncertų Brooklyne ir apilinkėse, bet perstatymo nei vieno. Priežastis — svetainių negavimas ir be galo augstos už svetaines kainos. New Yorko lietuviai pergalėjo tas priežastis ir išsiskolino veikala "Kryžius". Šis veikalas labai puikus, bene puikiasias kokių mes lietuvių kaboje turime Br. Vargšo parašytą. Daugelis jo veikala buvo lošta ir visais publika gerėjosi. Šis veikalas parodo, kaip jauni vyrai buvo skiriami nuo tėvų, brolių, seserų, nuo savo žmonių ir vaikų ir siunčiami karo dievaičiumi Marsui į nasrus. Skaudus ir griaudus šeimynų likimas, kuoniet neteko duonpelių, bet dar skaudesnis likimas tų, kurie sužeisti grįžo iš karo lauko. Daugelis jų sugrįžo be rankų, kojų ir nerado prieglaudos, nes viskas buvo sunaikinta.

Šis veikalas bus perstatytas 29 d. kovo, Ukrainų svetainėje, 217 E. 6th St., New Yorke. Tikietų galima gauti "Laisvės" ofise, 46 Ten Eyck St., pas J. Juska, 79 Hudson Ave., C. Brooklyne, pas A. Gaškauską, 320 E. 151st St. Bronx ir pas visus aktorius.

Rengimo Komisija.

Rusų Kooperatyvo Namų Statymui Susirinkimas.

23 d. kovo, 2 val. po pietų, 107 Belmont St., bus susirinkimas rusų kooperatyvo statymui liaudies namų. Kurie priklausote prie kooperatyvo, privalote ateiti į susirinkimą. Taipgi kviečiame ir tų, kurie norite prisidėti prie kooperatyvo ir pagelbėti greičiau pastatyti liaudies namų, ateiti į šį susirinkimą. Komitetas.

Iš Biržietišio Dirbtuvės.

Pereitę savaitę d. Oreilis rašė "Laisvėje", kad Biržietišio dirbtuvėje neblogo sąlygos ir prie to dar algos neapkaptos, kaip kad kitose kriaučių dirbtuvėse. Nors tas nevisai tiesa, nes yra ir daugiau dirbtuvių, dirbančių neapkaptomis algomis.

Bet neilgai ponas Biržietis, "trobelio" nekėlęs, iškentė. Dabar jis plačiai išsižiojo ir nori atkasti nuo kiekvieno darbininko bent po keturis dolerius į savaitę.

Dabar pažiūrėkime, ar turi Biržietis pamato reikalauti nusimušimo algų. Pirmas dalykas, tai tas, kad šiais metais B. darbininkai padaro ir išleidžia daug daugiau darbo, negu kada nors pirmiau. Gi antras dalykas, tai iš B. dirbtuvės pameitė darbus bent 6 darbininkai, į kurių vietą B. nepaėmė naujų darbininkų. Prasišalinę darbininkai: vienas siulių prosytojas, antras gatavų žiuponų prosytojas, trečias, bušleris, ketvirtas opereteris, ir dvi merginos rankovgalių darytojos. Tai matote, darbininkai, kaip dalykai stovi. Sešių darbininkų algos atlieka Biržietišiui. Darbininkai

SVARBUS IR PAMOKINANTIS

TEATRAS "KRYŽIUS"

STATO SCENON ADPLS. 32 KP.

IVYKS SUBATOJ 29 Kovo-March, 1924

UKRAINŲ SVETAINĖJ 217 E. 6th St., Kampas 3rd Ave. NEW YORK, N. Y.

Pradžia 6:30 val. vakare

Gerbiameji vietos, ir apilinkiu lietuviai! Visi ir visos atsilankykite ant šio parengimo, nes veikalas Kryžius yra vienas iš puikiasių veikalų, kuris atvaizdina karo laikotarpį. Jame yra juoko, verksmo ir dainų. Apart to, dar tai pirmas ir paskutinis veikalas mūsų apilinkėj šį sezoną. Aktoriai yra parinkti gambiaus iš New Yorko apilinkės.

Kviečia visus Rengėjai.

ĮZANGA 50c, 75c. ir \$1.00

Ketrodis: Vaziuojant iš Brooklyno, reikia pamti Broadway eleveiterį ir vaziuoti iki Bowery. Išlipus eiti iki E. 6th St. Iš C. Brooklyno pervaziuoti karu per tiltą ir pamti 3rd Ave. eleveiterį ir vaziuoti iki 8th St. Išlipus eiti da blokus atgal, iš Bronx—3rd Ave. eleveiterį arba Lexington Ave. subway ir išlipi ant 8th St.

Namų Griovėjai Savo Kovą Tešia.

Namų griovėjų unijos 95 skyrius darbininkai kovą tešia toliau. Darbdaviai atsisakė su darbininkais tartis ir oficialiai laišku pareikalavo, kad visas ginčas būtų pavestas arbitracijos teismui. Darbininkai savo susirinkime atmetė darbdavių pasiūlymą ir taipgi oficialiai laišku pranešė, kad 1 d. balandžio darbdaviai turi atsiųsti savo atstovus, jeigu jie nori geruoju susitaikyti su darbininkais.

B. žada daug darbo, jeigu darbininkai nusimuš algas. Tai paprastas mušimas darbininkams akių. Kad prižadų jis nepavydi, tai tą visi žino, o kad ty prižadų jis niekad neišpildo, tai tą jo darbininkai geriausiai žino.

Mister Biržietis išsiugino per daug žiaurius ragus, pastaruoju laiku pradėjo balsai per sekiot du prosytojus.

Anksčiau ar vėliau, bet mum prisieis smarkiau pakovot prie tą "džentelmoną" ir aplaužyti jam ragus. Kavūškis.

VIETINIAI PRANESIMAI

LIETUVIŠKA BARZDASKUTYK. LA. Lietuviai ir lietavaitės, katrie mylite dailiai sudabinti plaukus ir pagražinti veidą, malonėkit atsilankyti į mano barzdaskutyklą. Plaukus kerpame pagal kiekvienos ypatos reikalavimą, patarnaujame kaip galima mandagiau. Malonėkit atsilankyti ir persitikrinti mūsų darbu — busite užganėdinti. Kainos prieinamos.

KAZYS DEGUTIS, savininkas, 131 Grand St., kampas Berry St. Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 6611. 52-78

NEW YORK. — ALDLD. 23 kuopos susirinkimas įvyks subatoje, 22 kovo (March), 1924, po num. 648 Washington St. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkit atsilankyti, yra svarbių reikalų. Org. G. Blažis.

Eleveiterių Darbininkai Laimėjo.

New Yorkė dirba įvairiuose namuose apie 35,000 darbininkų prie eleveiterių (kimojamu mašinų). Jau tules laikas atgal, jie buvo padavę darbdaviams reikalavimus pakelti algas. Derybos ėjo gana ilgą laiką, bet visgi darbdaviai nusileido, išpildė darbininkų reikalavimus ir dabar, nuo 1 d. balandžio, pakelia jiems algas. Eleveiterių darbininkai organizuoti.

LIETUVIS Daktaras J. B. PULASKI

Gydo visokias ligas bei liekarstų. 407 E. 138 St. BRONX (N. Y.) Hours: 2-5; 7-8 P. M. Telephone Mott Haven 6334

KAIROPRAKTORIS

KAIROPRAKTORIS

RAPOLAS KRUČAS FOTOGRAFAS

499 GRAND STREET, Kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 3623. Jei nori, kad paveikslas jums ir kitiems patiktų, tai atėik pas mane nusifotografuoti.

Telephone: Greenpoint 2851. J. LEVANDASKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y.

DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 Bedford Ave. Kamp. No. 4th St. BROOKLYN, N. Y. X-Spinduliu Diagnostika. Nuo 10 val. ryto iki 11 val. Nuo 2 po pietų iki 4 val. ryto.

PROGA DEL VISU

Įsigykite sau namą per mūsų prirodymą, visumet gausite giau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes sukuriam didžiausiom korporeacijom. Turime namų projektus visose dalyse miesto. Taipgi mes parūpime aktes ir lotus, kuriuos kokioj valstyje, kurioj met. Sutaisom dokumentus ant namų. Kas perka per mūsų tikrinam Tūla kompanija gausia. Paruošom visokius būtinus reikalingus lyse miesto. Norim gyti bliu, kreipiamus. Darom statymus ir namų statymus ir darom mortgedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkėjų teikiam visokius patarimus veltai.

A. M. Balchunas ir P. Molones REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC Main Office 465 LORIMER STREET Telephone Stagg 6538 Branch Office 75 GRAND ST. EXT. BROOKLYN, N. Y. Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki 6 val. vakare. Tel. Stagg 1999

PIRKITE NAMUS

Turime ant pardavimo daug namų ir lotų visokių ir visur. Taipgi paruošome visokius būtinus ir automobilus. Ofisas atdarys nuo anksti ryto iki 6 val. vakaro. Paul J. Kyrius Real Estate Broker ir Automobilių Agentas 138 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y. Telephone Main 9759.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja visokius pavelsus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STORES 173 Bridge St., C. Brooklyne, N. Y.

Intelligentui Darbininkui

Kaipu supratyti vyrui, kad turime naujokų Cigarus, kad gero brolio Jono ir Petro Naujokų kompanija yra geriausia tabako, gražiai degtinė, nus rukt ir dumas puikiai. Draugai Laisviečiai, kurie daro cigaru neįprot, tad visur Lietuvių buose ir storeliuose reikalaujame ir rūkykite visose miestuose. JONO—JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 cigaru, o rūkant išlaugūs. Rūkauk gerą cigarų Vytauto (Petro) po 15c.). Tėmyk vardą ir parašą ant bakso. Imant baksaus atėina daug giau. Cigarus išsiunčia per paštą ir kitus miestus privatikai ir kompanijom. Adresas: NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ 221 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Verta pamet brolius darbininkus, kurie cigaru labai geri. Agentas visuose miestuose gali išsiųsti extra pinigų ir paromi darbininkų literatūrą.

KONCERTAS

"VILNIES" NAUDAI Rengia A.D.P.L.S. ANTRAS DISTRIKTAS, A.L.D.L.D. ANTRAS APSKRITIS IR L.M.P.S. PIRMAS RAJONAS

Nedėlio, 30 d. Kovo-March, 1924

LABOR LYCEUM SVETAINĖJ 949 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

Pradžia 3:30 Val. po pietų

Programo išpildyme dalyvauja geriausios Brooklyno dailės spēkos:

K. JANUSKIENĖ J. K. KRIAUČIUNAS F. STANKUNAS AIDO CHORAS, ir kt.

Bus programe ir profesionalai muzikantai

Šiuomi sykiu publika neapsigaus, nes dainininkai pasizadėjo dainuoti tik lietuviškas dainas, kurios visiem yra malonios ir primenančios Lietuvoje jaunystės dienas.

PO PROGRAMAI ŠOKIAI

ĮZANGA \$1.00, 75c. ir 50c. Muzika V. Retikevičiaus. Kviečia visus Rengėjai

K. J. KRIAUČIUNAS

JEI JUS NORITE KAD JUS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVEJE".

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyti Brooklyne? Nagi Lietuviškoj Valgykloj

LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVĖS" NAME

Kas pavalgo pas mus sykiu, pasiūleka mūsų kostumieriai ant visados A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

KO JUS REIKALAUJATE IŠ SAVO ČEVERYKŲ?

TAI TAS JUMS LABAI SVARBU Dabar, ar už dienos-kitos vėliaus, be abejonės, esi pasirenkęs pirkti sau, arba savo šeimynai gerus, bet žinoma už prieinamą kainą čeverykus.

BET KUR PIRKSI? Mes užtikrinam kiekvienam, kad pirkinį gausi savo pinigų vertės. Mūsų lietuvių čeveryky krautuvėse užlaikome vėliausios mados, visokios rūšies, puikios skuros, drutai padarytus čeverykus vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms.

Pilnai Garantuojame Drutume Padaryme Pigiaus parduodame, negu kitur. Persitikrinimo delei prašome atsilankyti.

Progress Shoe Co. — Lietuvių Čeveryky Krautuvės 197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y. 20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I., N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.